ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗРЫН ХАРЬЯА
ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

МЯНГАД СУМЫН СОЁЛЫН ТӨВИЙН 2020 ОНЫ ЖИЛИЙН ЭЦСИЙН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

Аудитын код: ХОА-2021/42/СТА-ТШ3

Цахим хуудас: www.audit.mn
Ховд хот
2021 он

Тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар
Утас: 70433061 Цахим хаяг: Boldbaatar.Kh @audit.gov.mn
Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн
Утас:70432545 Цахим хаяг: Tsetsegsuren.A@audit.gov.mn
Хоо өрлөгийн үрс аудит ХХК
Аудитор: А.Оюундэлгэр
Утас: 99306289 Цахим хаяг:a_oyund @yahoo.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт

Агуулга

1.Төрийн аудитын аудиторын дүгнэлт 3
2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан 3
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан 4
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан 4
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан 5
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан 7
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 8
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан ..... ,,,,,,,,,,,,,,,,,
3. Аудитын тайлан 9
3.1. Ерөнхий зүйл 9
3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй 9
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, дотоод хяналт 10
3.4. Материаллаг байдал 10
3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд 10
3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт 11
3.7. Шилэн дансны мэдээлэл 12
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 12
3.9. Аудитын илрүүлэлт 12
Залруулсан алдаа 12
Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил 12
Аудитын зөвлөмж ..... ,,,,,

4. Менежментийн захидал 13
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт 13

1.Төрийн аудитын санал, дүгнэлт

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд
Утас: 976-70433061, Факс: 976-70433061
E-mail: khovd@audit.gov.mn

2021.02.17 № 2/49

танай ____________ -ны № ____________ -т

МЯНГАД СУМЫН СОЁЛЫН
ТӨВИЙН ЗАХИРАЛ Ж. БАЯРМАА
ТАНАА

Аудитын гэрчилгээ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Мянгад сумын Соёлын төвийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд санхүүгийн тайлангийн аудит хийв.

Зөрчилгүй санал дүгнэлт

Мянгад сумын Соёлын төвийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, өмчийн өөрчлөлтийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг материаллаг зүйлсийн хувьд Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, УСНББОУС-д нийцүүлж Сангийн сайдын баталсан бодлого, журам, зааврын дагуу үнэн, бодитой, шударга илэрхийлсэн тул зөрчилгүй санал дүгнэлт гаргаж байна.

Санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартад нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, зааврын дагуу гүйцэтгэсэн. Эдгээр нь санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэхийг шаарддаг.

Аудитаар Мянгад сумын Соёлын төвийн 2020 оны жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайлан дахь үлдэгдэл, ажил гүйлгээний дүн хэмжээ болон илчлэл тодруулга, тус байгууллагад мөрдөж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, бүртгэлийн хөтлөлт, программ хангамж, дотоод хяналтын систем болон удирдлагын хийсэн томоохон тооцооллыг шалгаж, аудитын санал дүгнэлтийг дэмжих нотлох зүйлсийг хангалттай цуглуулсан.

Бидний хийсэн аудит тус санхүүгийн тайлан, тодруулгад санал дүгнэлт өгөх хангалттай, зохистой үндэслэлийг бүрдүүлсэн бөгөөд аудитын дүнд үндэслэн санал, зөвлөмжийг аудитын тайланд тусгасан болно.

Үүрэг хариуцлага

Төсвийн захирагч нь Төсвийн тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.1-д заасны дагуу тайлант хугацааны санхүүгийн тайлан, тодруулгыг Нягтлан бодох бүртгэлийн болон Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, түүнтэй нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу бэлтгэж, тайлагнах үүрэгтэй.

Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартын дагуу аудит хийж, жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланд санал дүгнэлт өгөх нь төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

ДАРГА,ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Х.БОЛДБААТАР

021020122

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**10234755,21**	**13112159,21**
33	**АВЛАГА**	200026,65	1836930,65
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	181501.65	1224705,65
335	Бусад авлага	18525	612225
335	Хувь хүмүүсээс авах авлага	18525	8525
3352	Байгууллагаас авах авлага		603700
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	10034728,56	11275228,56
351	**Түүхий эд материал**	**3276200**	**3276200**
35110	Тусгай зориулалтын материал	3276200	3276200
354	**Хангамжийн материал**	**6758528,56**	7999028,56
35410	Бичиг хэргийн материал	35000	0
35440	Түлш, шатах тослох материал	5,56	5,56
35420	Аж ахуйн материал	6723523	7999023
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**925584506,80**	**907300221,60**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	925584506,80	907300221
392	**Биет хөрөнгө**	923584106,80	905299821,60
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	906395267	906395267
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-18803809,56	-37607619,12
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	21893265	25492565
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-21548265	-21780765
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	51593903	52923903
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-37845080,64	-42082356,28
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	4000000	4000000
39217	Ном	17898827	17958827
393	**Биет бус хөрөнгө**	2000400	2004000
39301	Програм хангамж	200000	200000
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-200000	-200000
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	2000400	2000400
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	00.00	00.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**935819262,01**	**920412380,81**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**362474,28**	**400771,58**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	362474,28	400771,68
413	**Өглөг**	362474,28	400771,68
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	00.00	00
4136	**Бусад өглөг**	362474,28	400771,68
41361	Байгууллагад төлөх өглөг		38297,40
41362	Хувь өгөх өглөг	362474,28	362474,28
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**935456787,73**	**920011609,13**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	935456787,73	920011609,13
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	997477471,70	997477471,70
51101	Өмч: - төрийн	2000400	2000400

512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	-202140460,81	217585639,41
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-202140460,81	-202140460,81
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	-15445178,60
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	140119776,84	140119776,84
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**935819262,01**	**920412380,81**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	**Үзүүлэлт**	**Өмнөх оны гүйцэтгэл**	**Тайлант оны гүйцэтгэл**
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**85291400**	**110804200,50**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**2000000**	**4751000**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	2000000	4751000
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	2000000	4751000
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2000000	751000
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого		4000000
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**7936000**	**106053200,50**
1310	**Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих**	4055400	00.00
	Нэмэлт санхүүжилт	2693000	
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	89970000	106053200,50
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	67546000	
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	67546000	
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**102910058,64**	**126249379,10**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**102910058,64**	**126249379,10**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	100117058,64	102894278,60
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	57292195,00	53044632,40
210101	Үндсэн цалин	57292195	53044632,40
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	7244892	6450658
210201	Тэтгэврийн даатгал	7244892	6450658
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	83530000	18295200
210301	Гэрэл, цахилгаан	1130000	227900
210302	Түлш, халаалт	7223000	17992300
210303	Цэвэр, бохир ус	0	75000
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	2142343,28	1368603
210401	Бичиг хэрэг	273115,50	281103
210402	Тээвэр, шатахуун	200000	200000
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	21000	36000
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	195000	0
	Аж ахуйн материал худалдан авах	1453227,78	851500
2105	**Нормативт зардал**	4800	0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4800	0
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	42885,0	00.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	42885,0	00.00
210604	Урсгал засвар		00.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	75000	147000
210701	Гадаад албан томилолт	00.00	
210702	Дотоод албан томилолт	75000	147000

2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	1873400	259600
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1873400	259600
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	137000	90000
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	22500	55000
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	23066043,36	23273585,20
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	2793000	23355100,50
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	2793000	21289500
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	00.00	20989500
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2793000	300000
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**		2065600,50
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		2065600,50
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**-17618658,64**	**-15445178,60**
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**-17618658,64**	**-15445178,60**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	**81236000**	**106804200,50**
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**81236000**	**106804200,50**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**2000000**	**751000**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	2000000	751000
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	2000000	751000
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2000000	751000
	Тусламжийн орлого	79236000	
	Нэмэлт санхүүжилт	2693000	
	Урсгал үйл ажиллагаа	8997000	106053200.50
	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	67546000	
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**81236000**	**106804200.50**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**81236000**	**106804200.50**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**78443000**	**83449100**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	57281843	52646700
210101	Үндсэн цалин	43972564	47258254
210102	Нэмэгдэл	2810543	5388446
210105	Гэрээт ажлын хөлс	10498736	00.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**6966157**	**7107300**
210201	Тэтгэврийн даатгал	4681757	5001400
210202	Тэтгэмжийн даатгал	571100	526500
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	456900	421200
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	114200	105300
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1142200	1052900
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**8743000**	**831600**
210301	Гэрэл, цахилгаан	1130000	17992300
210302	Түлш, халаалт	7563000	1050000
210303	Цэвэр, бохир ус	50000	00.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**656000**	**656000**
210401	Бичиг хэрэг	60000	60000
210402	Тээвэр, шатахуун	200,000	200000
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	54,000	54,000
210404	Ном, хэвлэл	60,000.00	60000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	282,000.00	282000
2105	**Нормативт зардал**	**48000**	**48000**
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	48,000	48000
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**354000.50**	**75000**

210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	100,000.00	75,000.00
210604	Урсгал засвар	254,000.00	00.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**75000**	**147000**
210702	Дотоод албан томилолт	75000	147000
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	4208999.50	2785200
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4071999.50	2648200
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	137,000.00	137,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	110,000.00	110000
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	110,000.00	110000
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**279300**	**23355100.50**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**2793000**	**21289500**
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	2793000	20989500
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		300000
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	00	2065600.50
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	00	2065600.50
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**00.00**	**00.00**

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
2019 оны 12-р сарын 31-ээр үлдэгдэл	**997477471.70**	**140119776.84**	**-202140460.81**	935456787.73
2019 оны 12-р сарын 31-ээр үлдэгдэл	997477471.70	140119776.84	-202140460.81	935456787.73
Дахин иргүүлсэн үлдэгдэл	**997477471.70**	**140119776.84**	**-202140460.81**	935456787.73
Тайлант үеийн иүр дүн /Цэвэр ашиг алдагдал			**-15445178.60**	15445178.60
2020 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	**997477471.70**	**140119776.84**	**-217585639.41**	920011609.13

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**107585300.00**	**106804200.50**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**107585300.00**	**106804200.50**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**86295800.00**	**85514700.50**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**52646700.00**	**52646700,00**
210101	Үндсэн цалин	47174600.00	47174600,00
210102	Нэмэгдэл	5472100.00	5472100,00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**7107300**	**7107300**
210201	Тэтгэврийн даатгал	5001400	5001400
210202	Тэтгэмжийн даатгал	526500	526500
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	421200	421200
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	105300	105300
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1052900	1052900
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**19873900**	**19873900**
210301	Гэрэл, цахилгаан	831600	831600
210302	Түлш, халаалт	17992300	17992300
210303	Цэвэр, бохир ус	1050000	1050000
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**656000**	**656000**
210401	Бичиг хэрэг	60,000.00	45,880.00
210402	Тээвэр, шатахуун	200000	200000
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	54,000.00	54,000.00
210404	Ном, хэвлэл	45,000.00	45,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	282,000.00	294,480.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	00.00	00.00
2105	**Нормативт зардал**	**48,000.00**	**48000.00**
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	48,000.00	48000
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	100,000.00	75,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	100,000.00	75,000.00
2107	Томилолт, зочины зардал	**147000**	**147000**
210702	Дотоод албан томилолт	147000	147000
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**5352900**	**4850800.50**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	5215900	4713800,50
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	137,000.00	137,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**110000.00**	**110000,00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	110,000.00	110000,00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	21289500	21289500
2131	**Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг**	00.00	00.00
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	00.00	00.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**21289500**	**21289500**
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	300000	300000
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	20989500	20989500
226001	Гадаад эх үүсвэрээр	00.00	00.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	107858300	106804200,50
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	00.00	00.00

1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	105585300	106804200,50
132001	Орон нутгийн төсвөөс	105585300	106053200,50
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих		
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	2000000	751000
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2000000	751000
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	5	5
620001	Удирдах ажилтан	1	1
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	3	3
620003	Үйлчлэх ажилтан	1	1

3.АУДИТЫН ТАЙЛАН

3.1. ЕРӨНХИЙ ЗҮЙЛ

Мянгад сумын Соёлын төвийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүгнэлтийг төсвийн шууд захирагч Жарантай овогтой Баярмаа танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтад хийсэн үнэлгээ, аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал бүхий аудитын дүгнэлт түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан толилуулав.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээдэд анхан шатны баримтын иж бүрдлийг хангах, И баримтаар гүйлгээ хийх талаар өгсөн зөвлөмжүүдийг менежментийн захидалд тусгасан болно.

Аудитыг 2021 оны 02 дугээр сарын 10 -наас 2021 оны 02 дугээр сарын 11–ны хооронд Ховд аймаг дахь Төрийн аудитын байгууллагатай гэрээ байгуулж Хоо Өрлөгийн үрс аудит ХХК-ны Ховд аймаг дахь салбарын захирал аудитор А.Оюундэлгэр хариуцаж хэрэгжүүлэв.

3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Соёл урлагийн үйлчилгээг орчин үеийн ололт,амжилттай хослуулан хөгжүүлж, хүн амд хүргэх нийтийн соёлын үйлчилгээний чанар хүртээмж үр нөлөөг дээшлүүлэх зорилтыг дэвшүүлэн дараах үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэн ажиллажээ. Үүнд:

- *Соёлын талаар төрөөс баримталж байгаа бодлого шийдвэрийг нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд хэрэгжүүлэх*
- *Иргэдэд соёлын боловсрол олгох*
- *Соёлын биет болон биет бус өвийг өвлүүлэн үлдээх түгээн дэлгэрүүлэх*
- *Хүүхэд багачуудын авьяас чадварыг нээн илрүүлэх*
- *Иргэний болон гоо зүйн хүмүүжил төлөвшүүлэх, тэдний оюуны болон соёлын хэрэгцээг хангах*

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- *Засгийн газрын 2019 оны 472 дугаар тогтоолоор "Төрийн албан хаагчийн цалингийн сүлжээ, хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай"*
- *Засгийн газрын 2020 оны 11 дүгээр сарын 183 тоот "бүх нийтийн бэлэн байдлын зэрэгт шилжсэнтэй холбогдуулан эдийн засгийг дэмжих чиглэлээр авах зарим арга хэмжээний тухай"*
- *Засгийн газрын 2020 оны 1 дүгээр сарын 10 тоот "төрийн болон орон нутгийн өмчийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай*

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Тус байгууллага нь санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Санхүүгийн хяналт,дотоод аудитын албанаас шалгалт хийгдээгүй байна. Өмнөх аудитаар аудитын байгууллага итгэл үзүүлсэн тул зөвлөмж өгөгдөөгүй байна.

Байгууллагын дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд БАГА гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн үе шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

3.4. **Материаллаг байдал**

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зарлага сонгож, эрсдэлийн түвшинг “ дунд ” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшинг 2019 оны жилийн эцсийн тайлангийн нийт зардал 76250.6 мянган төгрөгөөс 1 хувиар тооцон 762.5 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тооцлоо.

Гүйцэтгэлийн үе шатанд 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн нийт зардал 1029100.6 мянган төгрөгний 1 хувиар 1029.1 мянган төгрөгөөр тооцлоо.

3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд

Мянгад сумын Соёлын төвийн 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 15406.9 мянган төгрөгөөр буюу 1.6 хувиар буурсан байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан авлага, бараа материалын данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Авлага	200,02	1224,7	1024,7
Урьдчилгаа			
Бараа материал	10034,7	11275,2	- 1240,5
Үндсэн хөрөнгө	925584,5	907300,2	-18284,3
Биет бус хөрөнгө	2000,4	2000,4	0
Нийт хөрөнгө	**935819,2**	**920412,3**	-15406,9
Өр төлбөр	362,4	400,7	38,3
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	935456,7	920011,6	-15445,1
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	**935819,2**	**920412,3**	**-15406,9**

Авлага 1024.7 мянган төгрөгөөр өмнөх оноос өссөн. Энэ нь ажилчидтай холбоотой 1043.2 мянган төгрөг, Цахилгааны төлбөр илүү төлсөн 603.7 мянган төгрөгтэй холбоотой байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 11275.2 мянган төгрөг болж 1240.5 мянган төгрөгөөр өссөн нь бичиг хэрэг, хангамжийн материал худалдан авч нөөцөлснөөс шалтгаалжээ. Бараа материалын дансны үлдэгдэлд 2020 онд 2374.8 мянган төгрөгийн бараа материалыг худалдан авч бичиг хэрэгт 282.8 мянган төгрөг, хангамжийн материал 851.5 мянган төгрөг нийт 1134.3 мянган төгрөгийн бараа материал зарцуулсан байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 907300.2 мянган төгрөг болж өмнөх оноос 18284.3 мянган төгрөгийн өөрчлөлт орсон байна. Үндсэн хөрөнгийн элэгдлээс шалтгаалан буурсан.

Орон нутгийн хөгжлийн сангаас үзэсгэлэнгийн тавиур 2, самбар 1, Компьютерын ширээ-1ширхэг , LCD телевиз-1 ширхэг, Проектор 1 ширхэг бүгд 4000.0 мянган төгрөгөөр худалдан авсан байна. Сумын ИТХ-ын 2020,12,26-ны 41 тоот тогтоолоор алдрын булан 1, принтер 1 нийт 929,3 мянган төгрөгөөр худалдан авсан байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 920412.3 мянган төгрөг болж өмнөх оноос 15406.9 мянган төгрөг өөрчлөгдсөн нь үндсэн хөрөнгийн элэгдлээс үүссэн алдагдалтай холбоотой байна.

Тус байгууллагын 2020 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 25512.8 мянган төгрөгөөр буюу 29.9 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан Мянгад сумын Соёлын төвд үнэ төлбөргүй 4.0 сая төгрөг, өөрийн орлогоос 751.0 мянган төгрөг орлогоор бүртгэсэнтэй холбоотой байна.

үзүүлэлт	Санхүүгийн тайлангаарх		Төсвийн гүйцэтгэлээрх		МГ, ТГТ-ийн зөрүү
	Мөнгөн гүйлгээний тайлан	Үр дүнгийн тайлан	Төсвийн хэлбэлзлийн тайлан	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	
А	1	2	3	4	8
Үйл ажиллагааны мөнгөн орлогын дүн	106804.2	1108042.2	105585.3.	106804.2	0
Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	106053.2	10106053.2	105585.3	106053..2	0
Өөрийн орлого	751.0	751.0	2000.0	751.0	-0

Тайлант жилд орон нутгийн санхүүгийн дэмжлэгээр 106804,2 мянган төгрөгийн санхүүгийн дэмжлэг авахаас, гүйцэтгэлээр 104738,6 мянган төгрөгийн санхүүгийн дэмжлэг авч 2065,6 мянган төгрөгийн санхүүгийн дэмжлэг буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Өөрийн орлогын 2000,0 сая төгрөгийн орлого бүрдүүлэх төлөвлөгөөтэйгөөс, гүйцэтгэлээр 751,0 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж батлагдсан төлөвлөгөөг 1249,0 мянган төгрөгөөр тасалсан нь Ковид-19 цар тахлын цаг үеийн нөлөөлөл бий болжээ.

3.6. ТӨСВИЙН ТӨЛӨВЛӨЛТ, ГҮЙЦЭТГЭЛ, НЭМЭЛТ САНХҮҮЖИЛТ

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн шууд захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй. Тайлант жилд нэмэлт дансаар ямар нэгэн гүйлгээ хийгдээгүй байна.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2020 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 103726,3 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 103726,3 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 103726,3 мянган төгрөг баталснаас тодотголоор Цалин 5000.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдэж бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний зардлаас 1041.0 мянган төгрөг хасагдаж 107585,3 мянган төгрөгөөр төсөв батлагджээ.

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 10 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 107585,3 мянган төгрөгийн төсөв баталснаас 105585,3 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс 2000.0 мянган төгрөгийг үндсэн үйл ажиллагааны орлогоор санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвөөс 1068204.2 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлого 751.0 мянган төгрөг,орон нутгийн санхүүжилтээс 4000,0 мянган төгрөг нийт 106804.2 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж,

урсгал үйл ажиллагаанд 106053,2 мянган төгрөгийг зарцуулж 2065.6 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 106804,2 мянган төгрөг буюу 99.0 хувьтай байгаа нь бусдаар гүйцэтгүүлэх ажил үйлчилгээний зардлыг 1786,7 урсгал засвар 254.0, хөдөлмөр хамгаалал 25.0 мянган төгрөгөөр, хангамж бараа материалын зардлыг 656.0 эд хогшил худалдан авах зардлыг 75,0 мянган төгрөгөөр, нэг удаагийн тэтгэмж урамшууллыг 21289,5 мянган төгрөгөөр,томилолтын зардлыг 147.0 мянган төгрөгөөр тус тус хэмнэсэнтэй холбоотой байна.

Нийт 1 хөтөлбөрийн 10 арга хэмжээ хэрэгжүүлэхэд 106804.2 мянган төгрөгийн санхүүгийн дэмжлэг зарцуулахаас 3 зардлын хэмнэлтээс 2065.6 мянган төгрөгийн санхүүгийн дэмжлэгийг буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй. Тайлант онд ямар нэгэн нэмэлт санхүүжилт аваагүй байна.

3.7**. Шилэн дансны мэдээлэл**

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 103 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан 93 мэдээлэл оруулсан. ,бүтэн жилээр оруулах мэдээлэл 5 мэдээл дутуу нийтээ хугацаа хоцроож 10 мэдээлсэн байна. Шилэн дансны цахим мэдээлэл 90.3 хувьтай байна.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар итгэл үзүүлсэн учир зөвлөмж акт албан шаардлага байхгүй байна.

3.9. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 143.9 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс 143.9 мянган төгрөгийг 2021 оны 1 дүгээр улиралд залруулга хийх , Анхан шатны баримт тамга тэмдэг дараагүй, дугаарлаагүй зөрчилд зөвлөмж хүргүүлэв,

Залруулсан алдаа

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай дараах залруулгыг санхүүгийн тайланд 2021 оны 1 дүгээр улиралд багтаан залруулга хийхээр баталгаажуулав. Үүнд:

1.1. 2020 оны жилийн эцсийн тайланд урамшууллын 480.0 мянган төгрөг олгосноос нийгмийн даатгалын шимтгэл суутгаагүй 115.2 мянган төгрөг, хүн амын орлогын албан татварт 4.2, хүмүүсээс авах авлага 24.5 мянган төгрөгийг илүү төлөлтийг авлагаар бүртгээгүй байна.

Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил

Аудитаар зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, залруулагдаагүй алдаа, зөрчил байхгүй .

3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд

Анхаарал татахуйц асуудал байхгүй байна.

4. МЕНЕЖМЕНТИЙН ЗАХИДАЛ

Менежментийн захидалд цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

2. Анхан шатны баримт бүрдүүлэлттэй холбоотой асуудал:

2.1. Илрүүлэлт: Анхан шатны баримт тамгагүй, дугааргүй , тайлант онд худалдан авсан бараа бүтээгдэхүүн худалдан авах, гэрээний дагуу гарч байгаа зардлуудыг баримтжуулахдаа И баримтаар баталгаажуулаагүй байгаа нь борлуулагч талыг татвараас зайлсхийх боломжийг бий болгож байна.

2.2. Эрсдэл: Төсвийн зарцуулалтын хяналт сулрах, харилцагч байгууллага татвараас зайлсхийх

2.3. Өгсөн зөвлөмж Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20,1,4. "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно", Татварын ерөнхий хуулийн 28.5. "Татвар төлөгч борлуулалт хийх тухай бүрд хэрэглэгчийн системээс дахин давтагдашгүй дугаар бүхий төлбөрийн баримтыг хэвлэж өгөх, эсхүл цахимаар илгээх үүрэгтэй" гэсэн заалтуудыг мөрдөн ажиллаж, худалдан авалтын ажил гүйлгээ бүрийг И баримтаар баталгаажуулах.

2.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Хүлээн зөвшөөрсөн

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2021 оны 6 дугаар сарын 15 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн/ мян.төг/	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
			Нэр	Албан тушаал	Овог нэр
	1	2	3	4	5
1	нийгмийн даатгалын шимтгэл суутгаагүй 115.2 мянган төгрөг, хүн амын орлогын албан татварт 4.2, хүмүүсээс авах авлага 24.5 мянган төгрөг	143,9	Залруулга хийх	Мянгад сумын соёлын төвийн эрхлэгч Нягтлан бодогч	Ж.Баярмаа Э.Номин
2	*Анхан шатны баримт тамгагүй, дугааргүй , тайлант онд худалдан авсан бараа бүтээгдэхүүн худалдан авах, гэрээний дагуу гарч байгаа зардлуудыг баримтжуулахдаа И баримтаар баталгаажуулаагүй байгаа нь борлуулагч талыг татвараас зайлсхийх боломжийг бий болгосон*		Зөвлөмж өгсөн	Мянгад сумын соёлын төвийн эрхлэгч Нягтлан бодогч	Ж.Баярмаа Э.Номин
ДҮН		143.9			

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР